

KANIT YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK LTD. ŞTİ.

Adres : Meşrutiyet Cad.No:29/21 06420 Y.Şehir/ANKARA Y.M.M. : Sakıp ŞEKER
Vergi Dairesi : Çankaya V.D. Bağlı Olduğu Oda: Ankara YMM Odası (861)
Vergi Kimlik Numarası : 4960020316 Ruhsat No : 06102016
Tel : (312) 417 05 96-418 68 29-418 68 43 Mühür No : 898
Fax : (312) 417 66 73 E-mail : Kanitymm@superonline.com

SİRKÜLER NO : 2005/6

Ankara, 02/02/2005

FİRMA YÖNETİCİLERİ VE MUHASEBE BİRİMLERİNİN DİKKATLERİNE,

SİGORTA PRİMİNE TABİ OLAN VE OLMAYAN KAZANÇLAR HAKKINDA AÇIKLAMALAR

I- PRİME ESAS ÜCRETLER

Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 06.08.2003 tarih ve 4958 sayılı Kanun ile değişik "Prime Esas Ücretler" başlıklı 77. maddesi; "Sigortalılarla işverenlerin bir ay içinde ödeyecekleri primlerin hesabında;

a) Sigortalıların o ay içinde hak ettikleri ücretlerin,

b) Prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkaktan sigortalılara o ay içinde ödenenlerin,

c) İdare veya kaza mercilerince verilen karar gereğince (a) ve (b) fıkralarında yazılı kazançlar niteliğinde olmak üzere sigortalılara o ay içinde yapılan ödemelerin brüt toplamı esas alınır.

Şu kadar ki, **ÖLÜM, DOĞUM ve EVLENME YARDIMLARI, YOLLUKLAR, KIDEM, İHBAR ve KASA TAZMİNATLARI, AYNİ YARDIMLAR ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca miktarları yıllar itibarıyla belirlenecek YEMEK, ÇOCUK ve AİLE ZAMLARI, sigorta primlerinin hesabında esas tutulacak kazançların aylık tutarının tespitinde nazara alınmaz. Bunların dışında her ne ad altında ödeme yapılırsa yapılsın tüm ödemeler prime tabi tutulur.**" şeklindedir.

Madde metninde sigorta primine esas kazancın hesabında dikkate alınmayacak kazanç türleri sayılı ve sınırlı biçimde belirlendiğinden bunların dışında yapılan tüm nakit ödemelerin sigorta primine tabi tutulması gerekmektedir.

II- SİGORTA PRİMİNE TABİ OLMAYAN YEMEK PARASI İLE ÇOCUK VE AİLE ZAMLARININ GÜNLÜK VE AYLIK TUTARLARI

Sigorta Primlerinin Hesabına Esas Tutulacak Kazançların Aylık Tutarının Tespitinde Nazara Alınmayacak Olan Yemek Parası ile Çocuk ve Aile Zamlarının Günlük ve Aylık Tutarlarının Tespitine İlişkin Tebliğ'de¹ sigorta primi kesilmeyecek yemek paraları ile çocuk ve aile zamlarının ne şekilde hesaplanacağına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

A- YEMEK PARALARI

SSK tarafından yayımlanan söz konusu Tebliğ'de, sigortalılara yemek parası adı altında yapılan ödemelerin işyerinde veya müştemilatında yemek verilmemesi şartıyla fiilen çalışılan gün sayısı dikkate alınarak 16 yaşından büyükler için her yıl belirlenen **günlük asgari ücretin %6'sının** yemek verilecek olan gün sayısı ile çarpılması sonucunda bulunacak miktarının aylık sigorta primine esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmaması uygun görülmüştür. Bilindiği gibi 2005 yılı için belirlenen aylık asgari ücret 488,70 YTL'dir. Günlük asgari ücret ise (488,70/30=)16,29 YTL'dir.

¹ 29.01.2004 tarih ve 25361 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Örnek: Ay içinde sigorta primine esas kazancı 550 YTL olan bir sigortalıya işyerinde veya müştemilatında yemek verilmemesi nedeniyle, fiilen çalışılan günler için yemek bedeli olarak ayrıca 100 YTL ödenmesi halinde (bu durumdaki sigortalının o ay içinde 26 gün çalıştığı varsayıldığında) 2005/Ocak ayında sigorta priminden istisna olacak yemek bedeli;

Günlük Brüt Asgari Ücreti	Günlük İstisna Tutarı	Yemek Parası Verilecek (Fiilen Çalışılan) Gün Sayısı	Aylık İstisna Tutarı
16.29 YTLx%6	=0,97	x26	=25.41

olarak bulunacaktır. Bu tutar sigortalının bir aylık esas kazancında düşüldükten sonra; $(550+100)=650-25.41=624.58$ YTL üzerinden sigorta primi tahakkuk ettirilmesi gerekmektedir.

İşyerinde yemek verilmesi halinde prime esas kazançtan herhangi bir indirim yapılmayacaktır.

B- ÇOCUK ZAMMI

SSK tarafından yayımlanan Tebliğ'e göre, sigortalıya çocuk zammı adı altında yapılan ödemelerden iki çocuğa kadar (iki çocuk dahil) çocukların 18 yaşını, orta öğretim yapması halinde 20 yaşını, yüksek öğretim yapması halinde 25 yaşını doldurmamış olmaları şartıyla veya çalışmayacak durumda malul bulunan ve Sosyal Sigortaya, Emekli Sandıklarına tabi çalışmalarından dolayı gelir veya aylık almayan erkek çocukları ile yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan ve Sosyal Sigortaya, Emekli Sandıklarına tabi bir işte çalışmayan, buralardan gelir veya aylık almayan kız çocukları için, sigortalının hizmet akdinin devam etmesi şartıyla fiilen çalışmasının olup olmadığı üzerinde durulmaksızın iki çocuğu geçmemek kaydıyla çocuk başına her yıl **16 yaşından büyükler için belirlenen aylık asgari ücretin %2'si oranındaki** tutarının aylık sigorta primine esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmaması gerekir.

Buna göre 2005 yılında sigorta primine esas olmayacak çocuk zammı tutarı $(488,70 \times \%2=)$ 9,77 YTL/Aydır.

Örnek: 18 yaşından küçük 3 çocuğu olan bir sigortalıya 2005/Ocak ayında brüt ücret olarak 550 YTL ve 200 YTL de çocuk zammı adı altında ödeme yapılırsa, istisna kapsamına en çok 2 çocuk girdiğinden, bu sigortalı için, o ayda sigorta primi kesilmemesi gereken çocuk zammı tutarı, $9,77 \text{ YTL} \times 2$ (çocuk sayısı)=19,54 YTL olacak ve bu tutar, sigortalının bir aylık brüt kazancından düşüldükten sonra $(750-19,54=730,46$ YTL) ödenecek olan primlerin kalan miktar üzerinden tahakkuk ettirilmesi gerekir.

C- AİLE ZAMMI

Yine söz konusu Tebliğ'e göre sigortalılara aile zammı adı altında yapılacak ödemelerin, sigortalının hizmet akdinin devam etmesi şartıyla fiilen çalışmasının olup olmadığı üzerinde durulmaksızın, sigortalının eşinin herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna tabi olarak çalışmaması ve buralardan gelir veya aylık almaması durumunda, her yıl 16 yaşından büyükler için belirlenen aylık **asgari ücretin %10'u oranındaki** tutarının aylık sigorta primine esas kazançların hesaplanmasında dikkate alınmaması, dolayısıyla söz konusu miktardan sigorta primi kesilmemesi gerekir.

Buna göre 2005 yılında eşi çalışmayan sigortalının sigorta primine esas olmayacak aile zammı tutarı aylık $(488,70 \times \%10)=48,87$ YTL olarak hesaplanacaktır.

D- KAZANÇLARIN SİGORTA PRİMİNE ESAS KAZANÇ ALT SINIRININ ALTINDA KALMASI

Yemek parası ile çocuk ve aile zamlarının, sigorta primine esas kazanç toplamından indirilmesinden sonra geriye kalan sigorta primi kesilecek kazançların toplamının, prime esas kazanç alt sınırının altında kalması halinde, 506 sayılı Kanun'un 78. maddesi gereğince sigorta primine esas kazanç alt sınırının altında sigorta primi ödenemeyecek olması nedeniyle sigorta primine esas kazanç alt sınırı ile sigortalının kazancı arasındaki fark tutara ilişkin sigorta primlerinin tümünün işverence karşılanması gerekmektedir.

A- SİGORTA PRİMİNE TABİ KAZANÇLAR	B- SİGORTA PRİMİNE TABİ OLMAYAN KAZANÇLAR	C- SİGORTA PRİMİNE TABİ OLUP BİR KISMI PRİM DIŞI BIRAKILAN ÖDEMELER
1-Sigortalıların Ay İçinde Hak Ettiği Ücretler a)Fazla Çalışma Ücreti b) Hafta Tatili Ücretleri c)Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günleri Ücretleri d)Yıllık İzin Dönemine İlişkin Ücret ² e)Belirsiz Zaman ve Miktar Üzerinden Alınan Ücret ³ f)İş Güvencesi Yasası Gereği İşe İade Edilen Sigortalıya Ödenen Ücretler ⁴	1-Yolluklar Götürü gider usulünde üst sınır var, gerçek usulde üst sınır yok.	1-Yemek Parası Asgari ücretin %6'sı kadar 2005 yılında 25,41 YTL/Ay
2-Sigortalılara Ay İçinde Ödenen Prim, İkramiye ve Bu Nitelikteki Her Çeşit Kazançlar⁵ a)Primler b)İkramiyeler c)6772 sayılı Yasa ⁶ Kapsamındaki Kuruluşlarda Çalışanlara Ödenen İkramiyeler d)Sigortalının İdari veya Yargı (Kaza) Mercilerince Verilen Karar Gereğince Ödenen Ücret, Prim, İkramiye ya da Bu Nitelikteki Her Çeşit Kazançlar	2-Aynı Yardımlar Herhangi bir üst sınır yok.	2-Çocuk Zammı 1 çocuk için 9,77 YTL/Ay
3- Diğer Ücret ve Ödemeler a)Toplu İş Sözleşmeleri Kapsamındaki Sigortalılara Geriye Dönük Yapılan Ödemeler b)Özel Sektörde Toplu İş Sözleşmeleri Kapsamı Dışında Sigortalılara Geriye Dönük Olarak Yapılan Ödemeler	3-Kasa Tazminatı Herhangi bir üst sınır bulunmamakta, ancak esas ücretin % 15-20'sini aşmamalıdır.	3-Aile Zammı Çalışmayan eş için 48,87 YTL/Ay
4-Geçici İş Göremezlik Devresine Ait Kazançlar	4-Doğum ve Evlenme Yardımları GVK Md. 25/5 (İki aylık ücreti aşamaz)	
5-Hediye Çekleri	5-Ölüm GVK Md. 25/1 (Üst sınır yok)	
6-Çalışma Ödeneği	6-Kıdem ve İhbar Tazminatları	
7-Hizmet Zammı	7-Yemek Kuponları (Ticket)	
8-Kıdem Primi	8-Ücret Avansları	
9-İzin Harçlığı	9-Havlu ve Sabun Yardımı	
10-Bayram Harçlığı	10-Yakacak Yardımı (Aynı)	
11-Jubile İkramiyesi	11-İş Elbisesi (Aynı)	
12-Huzur Hakları		
13-Elbise Parası		
14-Makam Tazminatı, Temsil Ödeneği, Öğrenim Yardımı, Seyyar Görev Tazminatı,Özel Hizmet Tazminatı,Mali Sorumluluk Ödeneği,Tabi Afet Yardımı, Kreş Ücreti,Kira Yardımı, İş Riski Zammı,Jestisyon Primi ve Çekleri,Eleman Temininde Güçlük Zammı, Futbolcu Transfer Ücretleri,Grev ve Lokavt Halinde Çalışan Sigortalıya Ödenen Ücret,Yol Paraları vb.		

Saygılarımızla.

**KANIT YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK LTD.ŞTİ.**

² Yıllık izin kullanan sigortalıların izin süresine isabet eden ücretleri üzerinden iş kazası ve meslek hastalığı sigorta primleri kesilmez (4857 s. Kanun Md. 61).

³ Komisyon Ücreti, Kardan Pay Alma gibi. Sigorta primine esas kazancın alt sınırı dikkate alınarak hesaplanır.

⁴ En çok 4 aya kadar olan kısmı sigorta primine tabidir.

⁵ Ödenmiş olmaları esastır.

⁶ Devlet ve Ona Bağlı Müesseselerde Çalışan İşçilere İlave Tediye Yapılması Hakkındaki Yasa